

## Utrikesutskottets betänkande

1979/80:12

### med anledning av motion om inskränkningar i den diplomatiska immuniteten

#### Motionen

I motionen 1978/79:1211 av Catarina Rönnung (s) hemställs att riksdagen hos regeringen anhåller om förslag som inte gör det möjligt för utländska diplomater att sätta sig över Sveriges trafikbestämmelser.

Motionären anser att det ter sig stötande för det allmänna rättsmedvetandet att utländska diplomater relativt ofta gör sig skyldiga till trafikförseelser, exempelvis bryter emot bestämmelser rörande fartgränser och parkeringsregler samt underlåter att betala böter under åberopande av sitt immunitetskydd. Motionären har erfart att justitiedepartementet i Danmark är av uppfattningen att diplomater bör betala böter för trafikförseelser. Det vore angeläget, anser motionären, att man inom Norden kom fram till en gemensam praxis på detta område.

#### Bakgrund

Enligt folkrättslig sedvanerätt är en främmande stats diplomatiska representanter berättigade till immunitet, dvs. de är till sin person okränkbara och inte underkastade verksamhetslandets jurisdiktion. Denna immunitetsrätt har sin grund i intresset att så litet som möjligt lägga hinder i vägen för den diplomatiska representanten att fullgöra sina officiella uppgifter. Ändamålet med immuniteten är således inte att gynna den enskilde utan att garantera diplomaternas fullständiga oberoende gentemot verksamhetslandets myndigheter och därigenom trygga ett effektivt fullgörande av de uppgifter som åvilar beskickningar såsom företrädare för sina stater.

Diplomaternas immunitet innebär emellertid inte att de fritt kan sätta sig över svenska lagar och förordningar.

Enligt Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961, som Sverige anslutit sig till, sägs i artikel 41 bl. a. följande: "Det åligger alla som åtnjuta privilegier och immunitet att iakttaga den mottagande statens lagar och författningar om detta inte inkräktar på deras privilegier och immunitet." Detta innebär att en diplomat på intet sätt står över verksamhetslandets lagar och bestämmelser eller får bryta mot dessa, men beivrandet av eventuella brott eller förseelser kan inte ske vid domstol i verksamhetslandet. En diplomat kan således i princip inte åberopa sin immunitet då han t. ex. blir stoppad för hastighetsöverträdelse. Han är skyldig att följa polisens direktiv men får inte underkastas någon form av anhållande eller frihetsberövande.

Svenska myndigheter kan, med hänsyn till vederbörandes immunitetsskydd, ej heller vidta exekutiva åtgärder mot honom, dvs. i detta fall driva in eventuella böter.

### Utskottet

Vad avser fråga om missbruk av immunitetsskydd och den stötande effekt det kan ha på det allmänna rättsmedvetandet har utskottet erfarit att det förekommer få fall av missbruk i förhållande till den relativt stora gruppen personer i Sverige med immunitetsrätt. Detta torde bero på att det ligger i varje lands eget intresse att dess diplomater i främmande land vårdar sig om sitt personliga anseende. Eftersom UD alltid informeras om diplomats överträdelser, i samband med vilken immunitet åberopas, finns möjlighet för UD att ta upp frågan med aktuell beskickning. Härefter ligger således en form av beivrande av överträdelser.

Om vederbörande trots upprepade påtalanden skulle fortsätta att bryta mot svenska lagar och bestämmelser finns i sista hand möjligheter för UD att låta ifrågavarande beskickning förstå att vederbörande bör hemkallas alternativt att förklara personen i fråga som icke önskvärd.

Uppgiften i motionen om det danska justitiedepartementets inställning i denna fråga har inte kunnat dokumenteras.

Utskottet hemställer med hänvisning till det anförda  
att riksdagen avslår motionen 1978/79:1211.

Stockholm den 29 november 1979

På utrikesutskottets vägnar  
ALLAN HERNELIUS

*Närvarande vid ärendets slutbehandling:* Allan Hernelius (m), Gertrud Sigurdson (s), Anders Ljunggren (c), Sture Palm (s), Olle Göransson (s), Ingrid Sundberg (m), Mats Hellström (s), Per-Olof Strindberg (m), Jan Bergqvist (s), Sture Korpås (c), Carl Lidbom (s), Björn Molin (fp), Axel Andersson (s) och Paul Grabö (c).